

Nazwa kierunku studiów:

Psychologia

Nazwa przedmiotu: Psychologia perswazji i propagandy

Poziom studiów: Jednolite magisterskie

Forma studiów: Stacjonarne

Profil studiów: ogólnoakademicki

Nazwa przedmiotu: Psychologia perswazji i propagandy

Forma zajęć i punkty ECTS

	Liczba godzin	Punkty ECTS	Sposób zaliczenia
ćwiczenia	30		zaliczenie z oceną
Razem	30	3	

Cele kształcenia

Celem zajęć jest ukazanie studentom korzyści płynących ze znajomości psychologii perswazji, zarówno dla ich przyszłej pracy zawodowej, jak i codziennego funkcjonowania oraz rozbudzenie potrzeby samokształcenia w tej dziedzinie. Do najważniejszych zadań można zaliczyć: (1) przekazanie wiedzy na temat miejsca psychologii perswazji i propagandy w psychologii społecznej; (2) zapoznanie z kluczowymi pojęciami i twierdzeniami tej dziedziny psychologii, a także metodami jej badań; (3) rozwijanie umiejętności komunikacji perswazyjnej, werbalnej i niewerbalnej; (4) uwrażliwienie na przejawy patologii w zakresie perswazji i propagandy /w tym ukazanie istoty i konsekwencji kontroli zachowań ludzkich przy pomocy zabiegów manipulacyjnych/.

Efekty uczenia się

Kategoria: WIEDZA		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_W1	Wyjaśnia, jakie znaczenie ma teoria perswazji w psychologii jakie ma powiązania z teoriami: argumentacji, retoryki, komunikowania masowego, logiki, psychologii społecznej i językoznawstwa.	Ps_WG01_Mgr Ps_WG02_Mgr Ps_WG03_Mgr Ps_WG07_Mgr
P_W2	Definiuje pojęcia związane z teorią perswazji i propagandy, a także potrafi je zoperacjonalizować.	Ps_WG07_Mgr Ps_WG12_Mgr
P_W3	Opisuje w stopniu pogłębionym sposoby i mechanizmy perswazji, propagandy i manipulacji społecznych.	Ps_WG07_Mgr Ps_WG12_Mgr Ps_WK02_Mgr
Kategoria: UMIEJĘTNOŚCI		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_U1	Rozpoznaje i opisuje różne typy perswazji i argumentacji, manipulacji i propagandy oraz rodzaje błędów po stronie nadawcy i odbiorcy.	Ps_UW02_Mgr Ps_UW06_Mgr Ps_UK02_Mgr
P_U2	Krytycznie analizuje komunikaty perswazyjne i je klasyfikuje, również te rozpowszechniane przez media masowe, w celu określenia ich znaczeń i oddziaływania społecznego.	Ps_UW02_Mgr Ps_UW06_Mgr Ps_UK02_Mgr Ps_UO01_Mgr
P_U3	Potrafi ocenić wiarygodność źródeł informacji, odróżnia wiarygodność autentyczną od sfabrykowanej.	Ps_UW02_Mgr Ps_UW06_Mgr Ps_UW09_Mgr
Kategoria: KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_K1	Dostrzega problemy moralno-etyczne związane z perswazją, argumentacją i manipulacją.	Ps_KK01_Mgr Ps_KK02_Mgr Ps_KO01_Mgr Ps_KO03_Mgr Ps_KO06_Mgr

Kategoria: KOMPETENCJE SPOŁECZNE

SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_K2	Ma świadomość wagi perswazji i propagandy w sferze publicznej, i odpowiedzialności za nią.	Ps_KK02_Mgr Ps_KK03_Mgr Ps_KO03_Mgr Ps_KR02_Mgr
P_K3	Ma potrzebę podejmowania działań psychologicznych budujących odporność społeczną na dezinformację i propagandę w przestrzeni informacyjnej i cyberprzestrzeni.	Ps_KK02_Mgr Ps_KO01_Mgr Ps_KO03_Mgr Ps_KR01_Mgr Ps_KR04_Mgr

Treści programowe przedmiotu

NUMER	OPIS ZAGADNIENIA	FORMA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
1	Wpływ społeczny. Rodzaje wpływu i uwarunkowania ich skuteczności. Pojęcie makiawelizmu. Osobowość makiaweliczna. Przegląd pojęć: demagogia, agitacja, propaganda, perswazja, manipulacja, argumentacja. Istota, rodzaje i sposoby manipulacji społecznej. Ćwiczenie w identyfikacji wpływu ukrytego i jego rodzaju.	ćwiczenia	6 / 6
2	Sztuka perswazji w starożytności. Rozumienie pojęć: sofistyka, retoryka, erystyka, logos, ethos, pathos, atechnoi, dedukcja, indukcja, sofizmat. Ocena perswazji w oparciu o kryterium formalne, praktyczne, ekonomiczne.	ćwiczenia	3 / 3
3	Mistrzowie perswazji. Budowanie a fabrykowanie wiarygodności źródła perswazji. Wiarygodność a charyzma. Wiarygodność a atrakcyjność interpersonalna. Teorie atrakcyjności interpersonalnej: wymiany społecznej G. Homansa, zasobów P. Blaua, równości J. S. Adamsa, penetracji społecznej, teoria zysku i straty, efekt czystej ekspozycji. Analiza wybranych źródeł perswazji i propagandy pod kątem ich wiarygodności i atrakcyjności.	ćwiczenia	6 / 6
4	Zabiegi prania mózgu: rozstrajanie organizmu, próby rozbijania dotychczasowej struktury osobowości, zmniejszanie poczucia bezpieczeństwa, doprowadzenie do degradacji obrazu siebie i do wyzwalania silnego poczucia winy, doprowadzanie osobowości do stanu regresji, ofiarowywanie nowego życia. Osiem rysów totalitaryzmu wg R. J. Liftona. Analiza przykładów prania mózgu na co dzień.	ćwiczenia	3 / 3
5	Postawy społeczne. Pojęcie postawy społecznej. Cechy postawy: kierunek, intensywność, zakres, złożoność, zwartość, trwałość i treść. Natura i wychowanie jako źródło postaw. Wpływ postaw na przetwarzanie informacji i zachowanie. Analiza cech wybranych postaw społecznych.	ćwiczenia	3 / 3

NUMER	OPIS ZAGADNIENIA	FORMA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
6	DWIE DROGI PERSWAZYJNOŚCI: droga ośrodkowa (centralna, systematyczna); droga obwodowa (peryferyjna, heurystyczna). Konsekwencje stosowania tych dróg. Czynniki decydujące o wyborze drogi. Zaprojektowanie oddziaływań zmierzających do zmiany określonych postaw społecznych wybraną drogą.	ćwiczenia	3 / 3
7	Etapy procesu perswazji wg Zimbardo i Leippe'a: ekspozycja, uwaga, zrozumienie, akceptacja, podtrzymanie nowej postawy, przełożenie na zachowanie. Utrwalanie efektów perswazji. Zaprojektowanie procesu perswazji na tych etapach (w odniesieniu do konkretnej postawy).	ćwiczenia	3 / 3
8	Perswazja a propaganda. Propaganda w ujęciu historycznym. Rodzaje propagandy: czarna, szara i biała. Teoria propagandy Harolda Lasswella (rola symboli zbiorowych, pojęcie technokracji naukowej). Teoria kształtowania opinii publicznej Waltera Lippmana. Analiza wybranych oddziaływań propagandowych pod kątem ich efektywności.	ćwiczenia	3 / 3

Warunki zaliczenia

ĆWICZENIA

FORMA ZALICZENIA	WAGA FORMY ZALICZENIA
Kolokwium/-a śródsesestralne	20
Obecność na zajęciach	16
Projekt	30
Wygłoszenie referatu / prezentacji podczas zajęć	10
Wykonanie zadań lub ćwiczeń podczas zajęć	24

Metody kształcenia

- Mini wykłady wprowadzające w tematykę ćwiczeń.
- Eseje.
- Dyskusje problemowe.
- Projektowanie i analiza oddziaływań perswazyjnych, propagandowych i manipulacyjnych.
- Studenckie prezentacje na wybrane tematy (nieobligatoryjne).
- Filmy szkoleniowe i dokumentalne i związana z nimi dyskusja.

Literatura przedmiotu (obowiązkowa)

- Cialdini, R.. Perswazja. Jak w pełni wykorzystać techniki wpływu społecznego. 2017
- Pratkanis, A., Aronson, E. . Wiek propagandy. 2005 lub późniejsze
- Zimbardo, P. H.; Leippe, M. R.. Psychologia zmiany postaw i wpływu społecznego. 2004

Literatura przedmiotu (uzupełniająca)

- d'Almeida Fabrice. Manipulacja. W polityce, w reklamie, w miłości. 2011
- Baran, S. J., Davis, D. K. . Rozwój teorii mediów w okresie propagandy. [W:] S. J. Baran, D. K. Davis, Teorie komunikowania masowego (s.83 – 108). 2007
- Brock, T. C., Green, M. C. (red.). Perswazja. Perspektywa psychologiczna. 2007
- Cialdini, R.. Wywieranie wpływu na ludzi. 1994 lub późniejsze
- Siek, S. . Czym jest pranie mózgu? [W:] E. Stanisławiak (red.) Wybrane problemy psychologii społecznej. 2004
- Stanisławiak, E.. Jak ludzie wpływają na siebie nawzajem? [W:] E. Stanisławiak (red.) Wybrane

- problemy psychologii społecznej (s. 322 - 341). 2004
- Taylor, K.. Pranie mózgu. 2006
 - Tokarz, M.. Argumentacja. Perswazja. Manipulacja. Wykłady z teorii komunikacji. 2010

Odniesienie efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych, treści kształcenia, metod weryfikacji

SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
WIEDZA			
P_W1	Ps_WG01_Mgr Ps_WG02_Mgr Ps_WG03_Mgr Ps_WG07_Mgr	1 2 3 4 5 6 7 8	Testy i pytania otwarte weryfikujące znajomość literatury i zrozumienie omawianych zagadnień. Merytoryczny udział w dyskusjach.
P_W2	Ps_WG07_Mgr Ps_WG12_Mgr	1 3 4 5 6 7 8	Testy i pytania otwarte sprawdzające znajomość literatury i zrozumienie omawianych zagadnień. Merytoryczny udział w dyskusjach.
P_W3	Ps_WG07_Mgr Ps_WG12_Mgr Ps_WK02_Mgr	1 3 4 5 6 7 8	Testy i pytania otwarte sprawdzające znajomość literatury i zrozumienie omawianych zagadnień. Esej na wybrany temat. Prezentacja wskazanego tematu.
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
UMIĘTNOŚCI			
P_U1	Ps_UW02_Mgr Ps_UW06_Mgr Ps_UK02_Mgr	1 2 3 4 5 6 7 8	Merytoryczny udział w dyskusjach. Merytoryczny i organizacyjny udział w pracy zespołowej nad analizą tekstów perswazyjnych. Aktywność organizacyjna i merytoryczna w projektowaniu oddziaływań perswazyjnych i propagandowych.

SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
UMIEJĘTNOŚCI			
P_U2	Ps_UW02_Mgr Ps_UW06_Mgr Ps_UK02_Mgr Ps_UO01_Mgr	1 3 4 7 8	Merytoryczny udział w dyskusjach. Merytoryczny i organizacyjny udział w pracy zespołowej nad analizą tekstów perswazyjnych. Aktywność organizacyjna i merytoryczna w projektowaniu oddziaływań perswazyjnych i propagandowych.
P_U3	Ps_UW02_Mgr Ps_UW06_Mgr Ps_UW09_Mgr	1 3 6 7 8	Merytoryczny udział w dyskusjach. Merytoryczny i organizacyjny udział w pracy zespołowej nad analizą tekstów perswazyjnych. Aktywność organizacyjna i merytoryczna w projektowaniu oddziaływań perswazyjnych i propagandowych.
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
P_K1	Ps_KK01_Mgr Ps_KK02_Mgr Ps_KO01_Mgr Ps_KO03_Mgr Ps_KO06_Mgr	1 2 3 4 5 6 7 8	Esej na wybrany temat. Merytoryczny udział w dyskusjach. Merytoryczny i organizacyjny udział w pracy zespołowej nad analizą tekstów perswazyjnych. Aktywność organizacyjna i merytoryczna w projektowaniu oddziaływań perswazyjnych i propagandowych.

SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
P_K2	Ps_KK02_Mgr Ps_KK03_Mgr Ps_KO03_Mgr Ps_KR02_Mgr	1 3 4 5 6 7 8	Esej na wybrany temat. Merytoryczny udział w dyskusjach. Merytoryczny i organizacyjny udział w pracy zespołowej nad analizą tekstów perswazyjnych. Aktywność organizacyjna i merytoryczna w projektowaniu oddziaływań perswazyjnych i propagandowych.
P_K3	Ps_KK02_Mgr Ps_KO01_Mgr Ps_KO03_Mgr Ps_KR01_Mgr Ps_KR04_Mgr	3 4 6 7 8	Merytoryczny udział w dyskusjach. Merytoryczny i organizacyjny udział w pracy zespołowej nad analizą tekstów perswazyjnych. Aktywność organizacyjna i merytoryczna w projektowaniu oddziaływań perswazyjnych i propagandowych.